

Umelecký štýl

Umelecký štýl patrí do sféry komunikácie **slovesného umenia**.

vlastnosti

komunikačná sféra

- *literatúra*
- *divadlo*
- *kino*
- *škola* (hodiny literatúry lmao)
- *ulica* (pouličné divadlo)
- *rozhlasové hry*...

komunikanti

- autor
 - spisovateľ, rečník, iný umelec
- čitatelia, poslucháči, diváci

funkcie

- *estetická* - um sich zu amüsieren
- *výchovná* - my sme vojska alahova za islam se borimo
- *poznávacia* - cestopisy, opis prírody
- *dorozumievacia* - štúrovci atď...

autor tieto druhotné funkcie **zakryje** za tú estetickú

znaky

písomnosť / ústnosť Text je určený neznámemu príjemcovi.

subjektívnosť Umelecký text nemusí byť presný, každý autor má vlastný štýl, postavy majú vlastné názory.

variabilnosť keby všetko umenie bolo rovnaké, nemalo by zmysel

- výber jazykových prostriedkov
 - iní autori majú iný štýl, inú slovnú zásobu
- bohatstvo formy
 - pestrosť štýlu, tvaru verša, rýmov
- hybridizácia literárnych žánrov, literárnych druhov, foriem a jazykových prostriedkov
 - v dnešnej dobe sa často miešajú žánre, prostredia, ...

obsahová viacznačnosť Autori používajú rôzne umelecké prostriedky: metafora, metonymie, symboly, ...

literárne druhy

Umelecký text sa realizuje v troch formách - literárnych druhoch - lyrika, epika, dráma. V rámci každého dyhu existuje viacero žánrov / foriem.

slohové postupy

Rozprávací a opisný, ale môže byť ešte výkladový - napríklad úvahový, no aj informačný - denníky, biografie,

rozprávací slohový postup

Vyskytuje sa v umeleckom štýle v epike a dráme. Vyskytuje sa v hovorovom jazykovom štýle (jednoduché rozprávanie) a ešte sa môže objaviť v publicistickom štýle ako súčasť fejtónu.

Základné znaky

- súdržnosť
- subjektívnosť
- výkladovosť
- aktualizovanosť
 - z pohľadu dnešného človeka
- postupnosť
 - postupne sa vyvíja

Základný útvar rozprávacieho postupu je rozprávanie:

- jednoduché
- komplexné
- umelecké

a máme:

- rozprávanie
- reprodukcia
- dramatizácia
 - divadelná hra

Jednoduchým rozprávaním je krátky príbeh alebo vtip.

Komplexné rozprávanie využíva rôzne slohové postupy.

Umelecké rozprávanie sa vyskytuje v epických žánroch.

vlastnosť	rozprávanie	umelecké rozprávanie
dej	jednoduchý, postupný	zložitý, viac dejových línií
rozprávač	napríklad ja	autor, reproduktor, kniha, nezainteresovaná postava
postavy	málo, nevyvíjajú sa	záleží
kompozícia	úvod jadro záver	zložitá

postup:

- chronologický
- in medias res
- reťazový
 - kapitoly sú skoro oddelené

konflikt - rozpor, napätie:

- medzi postavami - interpersonálny
- v postave samej - intrapersonálny
- so spoločnosťou - sociálny